

სოციალური მონიტორინგის ნახევარწლიური ანგარიში

პროგრამის NO. 4134-GEO

საანგარიშო პერიოდი: ივლისი-დეკემბერი 2023

საქართველო: საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა თანაბარი განვითარებისთვის

პროექტები ხორციელდება მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ

**მომზადებულია მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ აზიის განვითარების
ბანკისთვის.**

სოციალური დაცვის მონიტორინგის ეს ანგარიში წარმოადგენს მსესხებლის დოკუმენტს. აქ
გამოთქმული შეხედულებები სულაც არ წარმოადგენს ADB-ის დირექტორთა საბჭოს,
მენეჯმენტის ან პერსონალის შეხედულებებს და შეიძლება იყოს წინასწარი ხასიათის

ნებისმიერი ქვეყნის პროგრამის ან სტრატეგიის მომზადებისას, ნებისმიერი პროექტის
დაფინანსებისას, ან ამ დოკუმენტში კონკრეტული ტერიტორიის ან გეოგრაფიული არეალის
ნებისმიერი აღნიშვნის ან მითითებისას, აზიის განვითარების ბანკი არ აპირებს რაიმე განსჯის
გაკეთებას იურიდიული ან სხვა სტატუსის შესახებ. ნებისმიერი ტერიტორიისა ან არეალისთვის

სარჩევი

1. შესავალი	4
1.1. პროექტის წინასიტყვაობა და აღწერა	4
1.2. სოციალური დაცვის მონიტორინგის სფერო და მიზნები	5
1.3. მიწის შესყიდვისა და განსახლების ჩარჩო	6
1.3.1 LCIP ქვეპროექტები LAR (მიწის შესყიდვა და განსახლება)-ით	6
1.3.2 LCIP ქვეპროექტები LAR (მიწის შესყიდვა და განსახლება)-ის გარეშე	6
2. სოციალური დაცვის მონიტორინგი	6
2.1. პროექტის განხორციელების სტატუსი	6
2.2. LCIP ქვეპროექტები LAR (მიწის შესყიდვა და განსახლება) -ით	10
2.2.1 ქვეპროექტი - ველისციხეში ისტორიული ქუჩების ურბანული რეგენერაცია	10
2.2.2 ქვეპროექტი - მესტიის მუნიციპალიტეტის ქალაქ მესტიაში, ლაღამის რაიონში სვანური კომპლექსის რეაბილიტაცია	15
2.3. LCIP ქვეპროექტები LAR (მიწის შესყიდვა და განსახლება) -ის გარეშე	16
2.3.1. ქვეპროექტი – ზუგდიდის ზვიად გამსახურდიას საპრეზიდენტო ბიბლიოთეკისა და ახალგაზრდული ცენტრის პროექტი, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	16
2.3.2. ქვეპროექტები-20 საბავშვო ბაღის მშენებლობა საქართველოს 6 რეგიონში (კახეთი, იმერეთი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, გურია, ქვემო ქართლი, სამცხე-ჯავახეთი)	18
2.3.3. ქვეპროექტი ახალციხის სპორტული კომპლექსი	25
2.3.4. ქვეპროექტი ქუთაისის სპორტული კომპლექსი	26
2.3.5. ქვეპროექტი ზუგდიდის სპორტული კომპლექსი	27
3. საჩივრების განხილვის მექანიზმი	28
3.1. საჩივრების განხილვის მექანიზმი (GRM)	28
3.2. საჯარო კონსულტაციები და მონაწილეობა	35
3.3. დასკვნები და რეკომენდაციები	47

დანართი 1	48
კარდაკარ შეხვედრები დაინტერესებულ მხარეებთან (V, VI და VII კლასტერები_APs) საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობის საქმიანობებთან და დროებით განსახლებასთან დაკავშირებით	
დანართი 2	52
რეგულარული შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან V და VI კლასტერებთან/AP(ებ)თან პროექტის მშენებლობის/რეაბილიტაციის პროცესში, რომელიც მოიცავდა შენობებს/დროებით განსახლებას და საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობის აქტივობებს	
დანართი 3	60
საჯარო კონსულტაციები ადგილობრივი სკოლის მასწავლებლებთან (AP) და მოსწავლეთა მშობლებთან საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობის საქმიანობებთან დაკავშირებით	
დანართი 4	65
რეგულარული შეხვედრები დაინტერესებულ მხარეებთან (V-VI კლასტერების AP-ები) და მე-8 ქუჩის (AP(s)) მაცხოვრებლებთან პროექტის მშენებლობის/რეაბილიტაციის პროცესში ნაგებობებს/დროებით განსახლებასა და კანალიზაციის სისტემის მშენებლობის აქტივობების შესახებ	
დანართი 5	70
შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან AP - V კლასტერი - პროექტში ჩართული შენობების მშენებლობის/რეაბილიტაციის პროცესის შესახებ	
დანართი 6	73
შეხვედრა მგფ-სთან, ადგილობრივ მოსახლეობასთან (V-VI კლასტერები AP-ები) და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან სამშენებლო/სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და კანალიზაციის სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით	
დანართი 7	79
შეხვედრა საჩივრების განხილვის კომიტეტის წარმომადგენლებთან (GRC)	

დანართი 8	82
დანართი 9 გადახდის ქვითრები კომპენსაციის გადახდის ქვითრები AP-ებისთვის დეკემბრისთვის LARP-ის მიხედვით	88
დანართი 10 დარჩელის საბავშვო ბაღის მშენებლობა (საჯარო კონსულტაცია ბენეფიციარებთან)	94
დანართი 11 ბანძას საბავშვო ბაღის მშენებლობა (კარდაკარ შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან)	97
დანართი 12 დიდი ჭყონის საბავშვო ბაღი (საჯარო კონსულტაცია)	100
დანართი 13 სურათი N 1 საჩივრების განხილვის პროცესი	104
დანართი 14 სურათი N 1 საჩივრების განხილვის პროცესი	105

აბრევიატურა

AB - ზემოქმედების არეალში მოქცეული ბიზნესი

ADB - აზიის განვითარების ბანკი

AH - ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ოჯახი

AP - ზემოქმედების ქვეშ მყოფი პირი

BH - ბენეფიციარი ოჯახი

BP - ბენეფიციარი პირი

CBO - ადგილობრივი სათემო ორგანიზაცია

CC - სამშენებლო კომპანია

SDDR - სოციალური უსაფრთხოების ზომების კომპლექსური შემოწმების ანგარიში

EM - გარე მონიტორინგი

EMA - გარე მონიტორინგის ორგანო

HH - ოჯახი (შინამეურნეობა)

IA - განმახორციელებელი უწყება

IDP - ქვეყნის შიგნით გადაადგილებული პირები (ლტოლვილი)

IEE - პირველადი გარემოსდაცვითი ექსპერტიზა

IFI - საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი

GoG - საქართველოს მთავრობა

GRC - საჩივრების განხილვის კომიტეტი

LAR - მიწის შესყიდვა და განსახლება

LARF - მიწის შესყიდვისა და განსახლების ჩარჩო დოკუმენტი

LARP - მიწის შესყიდვისა და განსახლების გეგმა

LCIP - საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა

MDFG - საქართველოს მუნიციპალირუი განვითარების ფონდი

MRDI - რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

NGO - არასამთავრობო ორგანიზაცია

PSC - პროექტის ზედამხედველი კონსულტანტი

RoW - გასხვისების ზოლი

RU - განსახლების განყოფილება

SEP - დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა

SPS - გარანტიის პრინციპების დეკლარაცია

ToR - ტექნიკური დავალება

1. შესავალი

1.1. პროექტის აღწერა

1. 2016 წლის ნოემბრიდან აზიის განვითარების ბანკი (ADB) მხარს უჭერს საქართველოს მთავრობას ურბანული განვითარებისადმი ინტეგრირებული და მონაწილეობითი მიდგომის გაუმჯობესების გზით შერჩეული ურბანული ზონების კლასტერების სტრატეგიული დაგეგმვის გაუმჯობესებით, რათა მიაღწიოს უფრო დაბალანსებულ რეგიონულ განვითარებას ინტეგრირებული მომზადების გზით. ურბანული სამოქმედო გეგმები (IUAPs). ამის საფუძველზე, ამის საფუძველზე, მთავრობამ პრიორიტეტულად დაასახელა ქალაქის კრიტიკული ინვესტიციები, რომლებიც ADB-მ უნდა განახორციელოს ტექნიკურ-ეკონომიკური შესწავლისა და სათანადო დილიგიის გზით.. ეს მოიცავს ინტეგრირებულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც თანასასარგებლო სარგებელს მოუტანს მოქალაქეებს ურბანული კლასტერების განვითარებაში, მათ შორის წყალმომარაგება, კანალიზაცია და სანიტარული (მათ შორის, ქსელის გარეშე გადაწყვეტილებები), ურბანული ტრანსპორტი და მობილურობა (მათ შორის არამოტორიანი და საზოგადოებრივი ტრანსპორტი), მყარი ნარჩენები. მენეჯმენტი, ეკონომიკური დერეფნები, კულტურული და ისტორიული მემკვიდრეობის კონსერვაცია, წყალდიდობის კონტროლი და დრენაჟი, ურბანული უსაფრთხოება და მდგრადობა სხვათა შორის
2. მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება შემუშავდეს საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა (შემდგომში „პროექტი“) ურბანული და ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და სერვისების გასაუმჯობესებლად რეგიონებში სამ ურბანულ კლასტერში და ქალაქ თბილისში). პროექტი მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს კლასტერების სიცოცხლისუნარიანობა სამი ურთიერთდაკავშირებული შედეგის მეშვეობით: (i) ურბანული ინფრასტრუქტურისა და სერვისების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის გაზრდა, (ii) ტურისტული მიმართულებების ხელმისაწვდომობის, კავშირისა და მიმზიდველობის გაუმჯობესება და (iii) ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება. ურბანული ინფრასტრუქტურისა და სერვისების განხორციელება და მართვა.
3. საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა (LCIP) არის სექტორული სასესხო პროექტი 120 მილიონი აშშ დოლარის (ექვივალენტი ევროში), რომელიც გააუმჯობესებს ცხოვრებისუნარიანობას და ინკლუზიურ ეკონომიკურ ზრდას რეგიონებში და თბილისში საქართველოში. პროექტი განახლებს ქალაქის ცენტრებს, საჯარო სივრცეებს და პარკებს, აღადგენს კულტურული მემკვიდრეობის შენობებს და ბუნებრივი მემკვიდრეობის ობიექტებს, განახლებს გზებს, ააშენებს სათემო ინფრასტრუქტურას, როგორცაა საბავშვო ბაღები, ბიბლიოთეკა და ელექტრონული სასწავლო ცენტრი, სპორტული ობიექტები და ტურისტული ობიექტები. უნივერსალური დიზაინისა და ხელმისაწვდომობის სტანდარტები გამოყენებული იქნება პროექტის ყველა კომპონენტისთვის.
4. პროექტი გააუმჯობესებს საზოგადოებრივი სივრცის სიცოცხლისუნარიანობას, ხელმისაწვდომობას, მობილურობასა და ხარისხს ინკლუზიური ქალაქების სახელმძღვანელოს, პირველი ტიპის უნივერსალური დიზაინისა და ხელმისაწვდომობის სტანდარტების გამოყენებით, რომელიც შემუშავებულია ხანდაზმულებისთვის,

ადამიანებისთვის აშენებული გარემოს ადაპტირებისთვის. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის, ქალებისა და ბავშვებისთვის.

5. 3. საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი სამოქალაქო სამუშაოების“ ადმინისტრირება, შესრულება და ზედამხედველობა ორგანიზებული იქნება ხელშეკრულებით სამ სტანდარტულ როლში: დამსაქმებელი, კონტრაქტორი და პროექტის მენეჯერი. MDF არის ერთ-ერთი IA LCIP ქვეპროექტებისთვის. პროექტის განხორციელების და ზედამხედველობის საერთო მართვა და კოორდინაცია განხორციელდება საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის (MDF) PIU-ის მიერ. განხორციელებული პროექტებისთვის, პროექტის მენეჯერია (საზედამხედველო კომპანია) EPTISA, რომელიც შეირჩა სამშენებლო ან/და სარეაბილიტაციო სამუშაოების კონტრაქტების ზედამხედველობისთვის, როგორც საზედამხედველო კომპანია.

6. LCIP ქვეპროექტების რაოდენობა შეადგენს 28-ს (იხ. ცხრილი 1 ქვემოთ).

1.2. სოციალური დაცვის მონიტორინგის სფერო და მიზნები

7. პროექტის განხორციელების უზრუნველსაყოფად PIU-ის ახორციელებს სოციალური დაცვის მონიტორინგს ADB-ის 2009 წლის სოციალური უსაფრთხოების პოლიტიკის პოლიტიკის (SPS) მოთხოვნების შესაბამისად,

სოციალური დაცვის მონიტორინგის მიზნები:

ა. ზედამხედველობა პროექტის აქტივობების განხორციელებაზე SPS 2009-ის შესაბამისად;

ბ. პროგრესის მონიტორინგი და გაზომვა და შესაბამისობა LARP და SDDR მოთხოვნებთან და აქტივობებთან;

გ. უზრუნველყოს GRM-ის ფუნქციონირება და საჩივრების დროული და ეფექტური გადაწყვეტა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;

დ. ნებისმიერი სოციალური ინციდენტის დეტალების იდენტიფიცირება;

ე. ზემოქმედების ქვეშ მყოფი პირების (AP-ების) საჩივრების განხილვა/გადაწყვეტა, საზოგადოებრივი და პროაქტიული კონსულტაციების ჩატარება და ინფორმაციის გამჟღავნების აქტივობებში ჩართვა.

ვ. ეს ანგარიში შეიცავს დეტალურ ინფორმაციას სოციალური დაცვის მეოთხე ნახევარწლიური მონიტორინგის შესახებ და მოიცავს 2023 წლის ივლისიდან დეკემბრის ჩათვლით პერიოდს.

1.3. მიწის შესყიდვისა და განსახლების ჩარჩო გეგმა

1.3.1 LCIP ქვეპროექტები

8. პროექტი კლასიფიცირებულია, როგორც B კატეგორია იძულებითი განსახლების ზემოქმედებისთვის. მიწის შესყიდვისა და განსახლების ჩარჩო გეგმა (LARF) მომზადდა მთელი საცხოვრებელი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამისთვის, ADB უსაფრთხოების პოლიტიკის მოთხოვნების შესაბამისად (გამოქვეყნებულია 2021 წლის აგვისტოში). LARF

განსაზღვრავს მოთხოვნებს LAR-ის მომავალ სკრინინგთან, დაგეგმვასთან, განხორციელებასთან დაკავშირებით ყველა ქვეპროექტის მთლიან სოციალურ დაცვაზე. LARF-ის მთავარი მიზანია დაეხმაროს MDFG-ს LARP-ის მომზადების ფაზაში, რომელიც მიზნად ისახავს პოტენციური ეკონომიკური და/ან ფიზიკური გადაადგილების ზემოქმედებების ტიპების, ბუნებისა და სიდიდის იდენტიფიცირებას და ადეკვატური ზომების უზრუნველყოფას ამ ზემოქმედების მოსაგვარებლად მიწის შესყიდვისა და განსახლების ორ გეგმაში. LARP-ები მომზადდა LAR ზემოქმედების მქონე ქვეპროექტებისთვის: (i) ქალაქ მესტიის ლაღამის რაიონში სვანური კომპლექსის რეაბილიტაცია და (ii) ველისციხეში ისტორიული ქუჩების ურბანული რეგენერაცია (ორივე LARP დოკუმენტი გამოქვეყნდა 2021 წლის 5 ნოემბერს).

1.3.2 LCIP ქვეპროექტები LAR-ის გარეშე

9. სათანადო ექსპერტიზის დასკვნების საფუძველზე, ADB-ის SPS 2009-ისა და ოპერაციების სახელმძღვანელოს F1-ის შესაბამისად, 26 პროექტი კატეგორიზებულია, როგორც „C“ (26 ქვეპროექტი) არანებაყოფლობითი განსახლების გარანტიებისთვის. SDDR ნიმუშის მონახაზი მოცემულია LARF-ში.

2.1. LCIP ქვეპროექტები LAR-ით

2.2.1 ველისციხეში ისტორიული ქუჩების ურბანული რეგენერაციის ქვეპროექტი -

10. პროექტის მიზანია ველისციხეში ტურიზმის განვითარებისთვის მიმზიდველი და ორგანიზებული გარემოს შექმნა. ასევე, განიხილება ადგილმდებარეობის მიხედვით კონკრეტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

11. პროექტი ასევე ითვალისწინებს ველისციხის ცენტრალური ქუჩის რეაბილიტაციას/რეკონსტრუქციას. ასევე განიხილება ახალი ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობა და საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობა. რეკონსტრუქციული შენობების რაოდენობა. გათვალისწინებულია თეატრის მოედნის, როგორც ადგილობრივ საზოგადოებასთან და ტურისტებთან შეხვედრის მთავარი ადგილის რეკონსტრუქციის აუცილებლობა. პარკის რეაბილიტაციის გეგმა ითვალისწინებს ტერიტორიის სოციალურ კერად გადაქცევას. სარეაბილიტაციო სამუშაოები არსებული პარკის საზღვრებში ჩატარდება. პარკში გამოიყოფა თემატური ზონები.

12. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს (MRDI) საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის (MDFG) მიერ „Architects & Co“-ს მხარდაჭერით პროექტისთვის მომზადდა მიწის შესყიდვისა და განსახლების სამოქმედო გეგმა (LARP). (დიზაინის კონსულტანტი - უზრუნველყოფს საკონსულტაციო მომსახურებას პროექტისთვის დეტალური საპროექტო-საადრინგზო დოკუმენტაციის მომზადებისთვის და სამშენებლო სამუშაოების საავტორო ზედამხედველობას) მიწის შესყიდვისა და განსახლების ჩარჩოს გეგმის (LARF) შესაბამისად, რომელიც შემუშავებულია პროექტისთვის და შეთანხმებულია საქართველოს მთავრობასა და ADB-ის შორის პროექტის დაწყებისთანავე, მგვ-თან მჭიდრო კოორდინაციით. 2021 წლის აგვისტოში LARP დამტკიცდა ADB-ის მიერ..

13. პროექტი ითვალისწინებს მაცხოვრებლების და ბიზნესის დროებით ფიზიკურ გადაადგილებას. პროექტის ზემოქმედება თავდაპირველად განისაზღვრა, როგორც AH-ების დროებითი გადაადგილება 3-5 თვით სარეაბილიტაციო სამუშაოების გამო.
14. LARP-ის განხორციელებისა და სამშენებლო გეგმის (განახლების სამუშაოები) სინქრონიზაციის მიზნით საპროექტო ტერიტორია დაყოფილია 9 კლასტერად 61 შენობით, რომელთაგან 4 სახელმწიფოს საკუთრებაშია, ხოლო 57 კერძო საკუთრებაში. 22 HH (მფლობელი 24 სტრუქტურა) მუდმივად ცხოვრობს საპროექტო არეალში, აქედან 14 HH (14 სტრუქტურის მფლობელი) ექვემდებარება დროებით განსახლებას, ხოლო დანარჩენ 8 HH-ს არ შეეხო პროექტის აქტივობები და მათი წვდომა მათ შენობებთან სარეაბილიტაციო სამუშაოების დროს არ შეიზღუდება. პროექტის ტერიტორიაზე არის 27 კერძო საკუთრებაში არსებული კომერციული ფართი, საიდანაც 10 არაფუნქციონირებს. არ არსებობს მიწის ნაკვეთი, რომელიც გავლენას ახდენს არც საცხოვრებელი და არც კომერციული ტიპის ნაგებობაზე. გთხოვთ, იხილოთ ქვემოთ მოცემული კლასტერების სია, რომლებიც გვიჩვენებს LAR განხორციელების და გადაცემის სტატუსს, იხილეთ ცხრილი N 2).